

Original Article

Family Ties and Its Socio-Economic Correlates in Iran

Fateme Madiri¹

1. Department of Family Studies, National Institute for Population Research, Tehran, Iran

Received: 2024/11/17

Revised: 2025/03/30

Accepted: 2025/04/26

DOI: 10.48308/jfr.2025.237569.1856

Extended Abstract

Introduction: The institution of family significantly influences various dimensions of social life, and experts across different disciplines have long examined this relationship. In societies like Iran, where family and kinship ties are traditionally considered core values, investigating this topic is especially important. Two key findings emerge from prior studies in this field. Some research presents established evidence linking strong family ties to traditional structures, and gender attitudes (Alesina et al., 2013; Duranton, 2009; Galasso & Profeta, 2018; Todd, 1990). Others, such as Daniel and Geys (2016), argue for considering cross-national heterogeneity in analyzing the impact of family relations. For instance, in high-income countries, strong family ties may significantly reduce labor force participation, trust, and geographic mobility. However, this negative relationship disappears at lower levels of development and can even be reversed. Given that social phenomena, even with apparent similarities, can stem from different causes in different societies, it is necessary to study family

Methods: This is a descriptive-analytical study using secondary data analysis. Data were drawn from a nationally representative survey based on the World Values Survey. The sample includes 1,499 respondents from all Iranian provinces (except Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad). The sample distribution mirrors the national population in terms of gender, age, urban/rural residency, and regional demographics, making the findings generalizable to the broader population. Statistical methods included descriptive analysis and statistical tests (Chi-square, t-test, ANOVA, etc.).

The family ties index was developed based on studies by Daniel & Geys (2016), Alesina et al. (2013), and Bertrand & Schoar (2006), and includes four items: The importance of family, The agreement that adult children are responsible for long-term parental care, Acceptance or rejection of divorce. These items were combined into a single factor using factor analysis to extract the core component of family ties.

Findings

- ≠ 44.3% of respondents reported *strong* family ties, 32.1% moderate ties, and 23.6% weak ties.
- ≠ Stronger family bonds are reported more frequently among individuals who believe more strongly in the need for obedience and compliance in children. Although there is a significant inverse relationship between the necessity of learning obedience in children and their independence, there is no significant inverse relationship between the necessity of learning independence in children and family ties. In general, family ties do not have a significant impact on the necessity of learning independence in children.
- ≠ Those supporting revolutionary or reformist movements reported *weaker* family ties compared to those favoring resistance to revolution.
- ≠ A positive, significant relationship was found between family ties and number of children in bivariate analysis. However, this relationship disappeared when socioeconomic variables were controlled for, indicating a stronger effect of economic factors on fertility. Alternatively, the impact of economic and social variables on fertility is greater than that of family ties.
- ≠ Similarly, family ties were positively associated with household size, but this relationship also lost significance when controlling for socioeconomic status and religiosity. In other words, the impact of economic and social variables on household size is greater than that of family ties.
- ≠ Strong family ties were significantly associated with living arrangements. Individuals with weaker ties were more likely to live with parents or other relatives.
- ≠ Family ties have a direct and meaningful relationship with public ethics. Public morality was more strongly accepted by married, religious individuals and those with stronger family ties.
- ≠ Family ties have a significant positive relationship with happiness, but they do not have a significant relationship with physical health or life satisfaction. In multivariate analysis, family ties did not have a significant relationship with physical health, mental health, or life satisfaction. In other words, socio-economic variables such as income and age have a greater impact on physical and mental health.
- ≠ Family ties positively correlated with happiness, but showed no significant relationship with physical health or life satisfaction in multivariate analysis, where variables like income and age had more explanatory power.

Given the strength of family ties in Iran, the state should support families during times of crisis. Reforming the pension system is also recommended. In Iran, strong family ties often substitute for formal social capital, and unlike in some contexts, they do not necessarily undermine social structures. Educational efforts should raise awareness among policymakers and the public about the benefits of strong familial ties. In our society, which is facing a growing trend of declining childbearing, increasing divorce, increasing average age of marriage, and emerging families, this training is essential. There is a need for both quantitative and qualitative research to assess family ties more accurately. Generational and gender-based comparisons, as well as

longitudinal studies, are essential for understanding how family ties affect variables related to family life. Studies of individuals show significant variation within a country. Countries have regional, ethnic, or other subcultures. However, when comparing national cultures, large or small differences between people within the same culture do not matter, because they essentially share the same values. But the existence of subcultures can be an important argument against using countries as the unit of analysis. Therefore, a provincial and ethnic comparison of family ties and its impact on socioeconomic dimensions is suggested.

Keywords: Family Ties, Public Morality, Living Arrangements, Childbearing, Tendency to Innovation

How to cite: Modiri, F. (2025). Family ties and its socio-economic correlates in Iran. *Journal of Family Research*, 21(2), 28-47. doi: 10.48308/jfr.2025.237569.1856

✉Corresponding Author Email Address: fateme.modiri@nipr.ac.ir

Copyright: © 2025 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the creative commons attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

پیوندهای خانوادگی و همبسته‌های اقتصادی اجتماعی آن در ایران

فاطمه مدیری^۱

۱. گروه مطالعات خانواده، مؤسسه تحقیقات جمعیت کشور، تهران، ایران.

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۷/۲۸ دریافت نسخه اصلاح شده: ۱۴۰۴/۰۱/۱۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۶/۰۶

DOI: 10.48308/jfr.2025.237569.1856

چکیده: در اهمیت خانواده به‌عنوان یک ساختار سازمانی اساسی و تاثیر آن بر برخی ابعاد زندگی اجتماعی تردیدی نیست. بر این اساس در این مقاله به بررسی پیوندهای خانوادگی و همبسته‌های اقتصادی اجتماعی آن در ایران پرداخته شده است. داده‌های آخرین موج ارزش‌های جهانی در ایران (سال ۱۳۹۹) با ۱۴۹۹ نمونه به‌کار گرفته شده است. یافته‌ها نشان داده که ۴۴/۳ درصد از پاسخگویان پیوندهای خانوادگی را در سطح بالا، ۳۲/۱ درصد متوسط و ۲۳/۶ درصد پایین گزارش کرده‌اند. پیوندهای خانوادگی در متاهلین، سنین بالاتر، قوم ترک و بلوچ، افراد با تحصیلات و طبقه پایین‌تر، قوی‌تر بوده و با جنسیت و اشتغال رابطه معناداری نداشته است. آزمون‌های دومتغیره نشان داده که پیوندهای خانوادگی با اخلاق عمومی؛ فرزندآوری؛ سبب خانوار؛ ترتیبات زندگی؛ نگرش‌های جنسیتی رابطه مستقیم معنادار داشته است. آزمون‌های چند متغیره نیز نشان داده که با کنترل متغیرهای زمینه‌ای (جنسیت، سن، تحصیلات، درآمد خانوار) و دینداری، تاثیر معنادار پیوندهای خانوادگی بر نگرش‌های جنسیتی و اخلاق عمومی همچنان برقرار بوده است. یافته‌های تحقیق نشان از تاثیر پیوندهای خانوادگی بر دیگر ابعاد زندگی ایرانیان و تفوق متغیرهای زمینه‌ای بر آن در برخی ابعاد دارد. پیشنهادات سیاستی و پژوهشی ارائه شده است.

کلیدواژه‌ها: پیوندهای خانوادگی، اخلاق عمومی، ترتیبات زندگی، فرزندآوری، تمایل به نوآوری

استناد به این مقاله: مدیری، فاطمه. (۱۴۰۴). پیوندهای خانوادگی و همبسته‌های اقتصادی اجتماعی آن در ایران. خانواده پژوهی، ۲۱(۲)،

۴۷-۲۸. doi:10.48308/jfr.2025.237569.1856

✉ نویسنده مسئول: fateme.modiri@nipr.ac.ir

مقدمه

نهاد خانواده بر ابعاد مختلف زندگی اجتماعی اثرگذار است و متخصصین رشته‌های مختلف همواره به بررسی این رابطه‌ها پرداخته‌اند. در جوامعی مانند ایران که همواره خانواده و پیوندهای خانوادگی از اصول ارزشی بوده، بررسی این موضوع حائز اهمیت فراوان است. در تاثیر پیوندهای خانوادگی بر ابعاد مختلف زندگی اجتماعی دو یافته متفاوت در مطالعات به چشم می‌خورد. در برخی مطالعات شواهد ثابت شده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد پیوندهای خانوادگی با ساختارهای سنتی از جمله مشارکت نیروی کار زنان، اخلاق عمومی، فرزندآوری، ترتیبات زندگی، نگرش‌های جنسیتی مرتبط است (آلسینا و همکاران، ۲۰۱۳؛ دورانتون؛ ۲۰۰۹؛ گالاسو و پروفتا؛ ۲۰۱۸؛ تاد، ۱۹۹۰). کلمن نیز (۱۹۸۸) استدلال می‌کند که پیوندهای خانوادگی می‌تواند کنش‌های اجتماعی را تسهیل و یا مهار نماید. از یک سو نسل جوان از طرف نسل قدیمی حمایت می‌شود و از سوی دیگر این احساس تعلق به یک جامعه کوچک می‌تواند مانع نوآوری فردی، گشودگی و خلق ایده‌های جدید شود. آلسینا و جولیانو (۲۰۱۰، ۲۰۱۱) نشان می‌دهند که روابط خانوادگی قوی، رابطه منفی با تحرک جغرافیایی دارد. نتایج مشابه در مطالعات رهبر (۱۹۹۸) و جولیانو (۲۰۰۷) مشاهده می‌شود. رهبر (۱۹۹۸) استدلال می‌کند که باورهای احترام به والدین معمولاً با اشکال خاصی از ترتیبات زندگی مرتبط است. به همین ترتیب تحرک جغرافیایی محدود است زیرا جوانان تمایل دارند در اطراف خانواده خود زندگی کنند. پژوهشگران متعددی از دورکیم^۱ (۱۹۵۱) پیروی کرده و استدلال می‌کنند که حمایت اجتماعی خانوادگی از یکپارچگی اجتماعی ناشی می‌شود که توسط ساختار نهادینه‌شده خانواده ایجاد و حفظ شده و توسط هنجارهای اجتماعی و قانون تأیید شده است. حضور اعضای خانواده متضمن وابستگی متقابل، دلبستگی شخصی، صمیمیت عاطفی، افزایش تعامل متقابل، و مراقبت فیزیکی و روانی است (آمیرسون، ۱۹۸۷).

برخی نیز از جمله دانیل و گیز^۲ (۲۰۱۶) استدلال کرده‌اند که باید در بیان تاثیر روابط خانوادگی، ناهمگونی بین کشوری در نظر گرفته شود. به عنوان مثال، روابط خانوادگی مستحکم در کشورهای با درآمد بالا، بر مشارکت نیروی کار، اعتماد و تحرک جغرافیایی تأثیر منفی قابل ملاحظه‌ای دارد. ولیکن این رابطه منفی، در سطوح پایین‌تر توسعه، از بین می‌رود و حتی می‌تواند معکوس شود. این نتایج نه تنها اهمیت تأثیرات مختلف و گاه متضاد روابط خانوادگی را برجسته می‌کند، بلکه مسیر تحقیقات آینده را نیز گسترش می‌دهد. ایشان معتقدند در حالی که واحد خانواده به‌درستی به‌عنوان محور رفتار اقتصادی شناخته شده است، ولیکن دانش ما در مورد ارتباط روابط خانوادگی با نهادهای رسمی بسیار محدود است. در کشورهای در حال توسعه شبکه‌های خانوادگی می‌توانند نقش محوری در روابط اجتماعی افراد ایفا کنند. این کشورها تمایل دارند که نهادهای رسمی ضعیف‌تری داشته باشند و در صورتی که نهادهای رسمی ناقص باشند، نهادهای غیررسمی مانند خانواده جایگزین نهادهای رسمی می‌شوند. لیوی باسی^۳ (۲۰۰۱) در فرضیه "خانواده بیش از حد"، استدلال می‌کند که زیاده‌روی در پیوندهای خانوادگی است که باعث می‌شود، ایتالیایی‌ها بچه‌های کمی داشته باشند. وابستگی متقابل شدید بین نسل‌ها باعث می‌شود که نسل جوان وضعیت دائمی فرزندان را به خود بگیرد، و به‌نوبه خود باعث می‌شود که از پذیرفتن مسئولیت‌ها و تعهدات والدین خودداری کنند، فرزندآوری را به تعویق بیندازند یا حداقل محدود کنند. ایتالیا از جمله کشورهای اروپایی است که سیستم خانواده قوی دارند، که توسط رهبر^۴ (۱۹۹۸) به‌عنوان سیستمی که در آن "به‌طور سنتی خانواده بر فرد اولویت دارد" تعریف شده است. شاخص‌های

تقریبی که این سیستم عمل می‌کند، درصد بالایی از بزرگسالان جوان است که بعد از ۲۵ سالگی با والدین خود زندگی می‌کنند. آنها پیشنهاد می‌کنند که پیوندهای قوی خانوادگی مانع یا موجب به تاخیر انداختن تشکیل خانواده‌های هسته‌ای می‌شود. در شرایطی که انتظار می‌رود فرزندان به‌طور متوسط ۳۰ تا ۳۵ سال با والدین خود زندگی کنند، ممکن است در وهله اول زوج‌ها از والدگری منصرف شوند، زیرا این بدان معناست که باید فرزندان خود را برای مدت خیلی زیادی تامین کنند. استدلال دوم بیان می‌کند که اقامت طولانی مدت با والدین ممکن است تمایل به زندگی مستقل را تضعیف کند، زیرا هر چه بزرگسالان جوان بیشتر با والدین خود زندگی کنند، بیشتر به سبک زندگی پرمصرف عادت می‌کنند و کمتر تمایل دارند که به بچه‌دار شدن رضایت دهند. ایشان استدلال می‌کنند که استحکام روابط بین نسلی در ایتالیا، یکی از عناصر مهم در درک باروری پایین در این کشور است. نقشی که خانواده در تصمیم‌گیری‌های باروری زوج‌ها ایفا می‌کند، باید در پرتو زمینه گسترده‌تر تأثیرات هنجاری درک شود (دل بوکا^۵، ۲۰۰۲: ۱۲؛ اسگیرت^۶، ۲۰۰۱؛ پالمبا^۷، ۲۰۰۱).

از آنجا که پدیده‌های مختلف حتی با وجود شباهت ظاهری در جوامع مختلف می‌تواند تحت تاثیر علل و عوامل مختلفی قرار گیرد و از عوامل متفاوتی منتج شوند، بنابراین لازم است پیوندهای خانوادگی نیز در جامعه ما بررسی شده و همبسته‌های آن شناسایی شوند. بر این اساس در این تحقیق رابطه میان پیوندهای خانوادگی با نگرش‌ها و رفتارهای فردی و اجتماعی از جمله اخلاق عمومی، نگرش به زنان، تمایل به نوآوری، فرزندآوری و سایر خانواده، ترتیبات زندگی بررسی خواهد شد. فرض ما بر اینست که پیوندهای خانوادگی قوی بر عناصر سنتی از جمله فضایل اخلاقی، نگرش نسبت به زنان، فرزندآوری، سایر خانواده، تاثیر مستقیم معنادار و با مولفه‌هایی مانند تمایل به نوآوری رابطه معکوس معنادار دارد.

در تبیین تاثیر پیوندهای خانوادگی بر ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی برخی بر ارتباط ریشه‌های تاریخی توسعه تأکید کرده‌اند (نورث^۸، ۱۹۸۱؛ آسم‌اوغلو، جانسن و رابینسون، ۲۰۰۱). بر این اساس تجربه‌های تاریخی پایداری نسبی داشته و انتظار می‌رود که نگرش و رفتار افراد در جوامع مختلف حول و حوش خط پایه^۹ باشد. آکرلوف و کرانتون^{۱۰} (۲۰۱۰)، آلسینا و همکاران (۲۰۱۳)، گایاسو، اسپینزا و زینگالس (۲۰۰۶)، فرناندز و فوگلی (۲۰۰۹)، تابلینی (۲۰۰۸ و ۲۰۱۰)، گروندنیچنکو و رونالد^{۱۱} (۲۰۱۷)، اسپولار و واژیارگ^{۱۲} (۲۰۰۹)، همگی ارجاعات گسترده‌ای را ارائه داده‌اند. زیر بنای تحلیل تجربی این است که این ارزش‌های هنجاری به‌آرامی در طول زمان تکامل می‌یابند، زیرا عمدتاً توسط ارزش‌ها و باورهای به‌ارث رسیده از نسل‌های قبلی شکل می‌گیرند. به‌ویژه، فرهنگ خانواده‌گرایی که به‌عنوان ارزش‌های فردی تعریف می‌شود که بر پیوند بین والدین و فرزندان و وفاداری به خانواده تأکید می‌کند.

تئوری دوره زندگی^{۱۳}: بر اساس این تئوری تاریخچه زندگی و مسیرهای آینده افراد و گروه‌ها تا حد زیادی وابسته به یکدیگرند. توماس و زنیسکی^{۱۴} برای اولین بار از چنین تاریخ‌ها و مسیرهایی استفاده کردند. توماس در اواسط دهه ۱۹۲۰، بر نیاز حیاتی به داشتن "رویکرد طولی به تاریخ زندگی" با استفاده از داده‌های ثبت زندگی تأکید داشت. بر این اساس افراد با توجه به تجربیات و دوره‌های مختلف زندگی گذشته، در موقعیت‌های مختلف بررسی می‌شوند و گروه‌هایی از این افراد در آینده به‌محض وقوع تجربه‌هایی که به‌وجود می‌آیند، یک رکورد مستمر از تجربیات دریافت می‌کنند (الدر، جانسون و کروزون^{۱۵}، ۲۰۰۳). ساختارها و پویایی‌ها در دوران کودکی نه تنها در نوجوانی و اوایل بزرگسالی، بلکه در طول زندگی نیز اثرات ماندگار دارند.

رویگرد بیوگرافی: این رویکرد تجربیات خانواده را در طول دوران کودکی در نظر می‌گیرد (به‌عنوان مثال، زمان‌بندی و توالی انتقال‌های اصلی و دوره‌های بی‌ثباتی)، ساختارها و انتقال‌های بعدی خانواده را با بزرگ‌تر شدن افراد (مثلاً مشارکت‌های صمیمی، والدین، دوره‌های بدون شریک) مستند می‌کند. این رویکرد اینگونه چگونه تجارب خانوادگی دوران کودکی با پیوندهای بعدی خانوادگی مرتبط است، را ارزیابی می‌کند.

لیونگه (۲۰۱۱) رابطه مثبت بین پیوندهای خانوادگی و فضایل مدنی گزارش کرده است. او با استفاده از شواهد درون و برون از ۸۳ کشور نشان داده که پیوندهای خانوادگی مکملی برای سرمایه اجتماعی است. افراد در شبکه‌های خانوادگی قوی به‌طور قابل ملاحظه‌ای با تقلب در مالیات و مزایا، فساد، و طیف وسیعی از فعالیت‌هایی که شامل منافع شخصی به ضرر افراد دیگر است، مخالفت می‌کنند. افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر فکر می‌کنند مهم‌تر است که کودکان یاد بگیرند به دیگران احترام بگذارند. این یک مکانیسم انتقال بین‌نسلی برای فضایل مدنی فراهم می‌کند، که ممکن است حضور فضایل مدنی را در شبکه‌های خانوادگی فشرده‌تر توضیح دهد. نتایج او از این ایده حمایت می‌کند که گروه‌های فشرده، مانند خانواده‌ها، می‌توانند عاداتی را ترویج کنند که ممکن است برای موفقیت جامعه مهم باشد. خانواده‌های قوی هم به اعضای خانواده و هم به کل جامعه نفع می‌رسانند.

آلسینا و جولیانو (۲۰۱۰) به‌طور سیستماتیک نقش خانواده را به‌عنوان نهاد اولیه در یک جامعه مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و نشان داده‌اند که روابط خانوادگی قوی، ارتباط مثبت با باروری و سبزی خانواده دارد. فرناندز و فوگلی (۲۰۰۶) و آنتکول (۲۰۰۰) نیز معتقدند که تفاوت‌های فرهنگی پایدار می‌تواند نتایجی مانند باروری را تعیین کند.

چانگ^{۱۶} (۲۰۱۲) به بررسی نقش پیوندهای خانوادگی در تصمیم‌گیری‌های ترتیبات زندگی و انتقال بین نسلی در تایوان پرداخته است. یافته‌های این مطالعه نشان داده که رابطه بین‌نسلی هنوز به شدت بر سطح رضایت زناشویی فرزندان متأهل تأثیر می‌گذارد. پیوندهای خانوادگی به‌طور مثبت با احتمال همسکنایی بین نسلی و انتقال منابع همبستگی دارد. نتایج حاصل از مطالعه ماناکوردا و مورتی^{۱۷} (۲۰۰۶) نشان می‌دهد که در ایتالیا، ترتیبات زندگی با ساختار خانواده مرتبط است.

جولیانو (۲۰۰۷) توضیح می‌دهد که تفاوت‌ها در ترتیبات زندگی در شمال و جنوب اروپا و افزایش چشمگیر تعداد بزرگسالان جوانی که با والدین خود در اروپای مدیترانه زندگی می‌کنند، ناشی از روابط نزدیک‌تر والدین و فرزندان در اروپای جنوبی است.

لی^{۱۸} و همکاران (۱۹۹۴) نشان داده‌اند که اکثریت قریب به اتفاق فرزندان متأهل در تایوان حمایت مالی خالص برای والدین خود ارائه می‌دهند. برعکس، لی (۲۰۰۴) در هنگ‌کنگ استدلال می‌کند که نقش سنتی خانواده و وظیفه فرزندان در مراقبت از والدین سالخورده خود ممکن است ضعیف شود.

فرانکنبرگ^{۱۹} و همکاران (۲۰۰۲) ثبات و تغییر در محل سکونت مشترک افراد مسن و فرزندان‌شان در اندونزی، سنگاپور و تایوان را بررسی کردند. نتایج آنها نشان داده که یک رابطه قوی بین وضعیت کاری و احتمال اقامت مشترک برای افراد مسن‌تر و فرزندان آنها وجود دارد و علایق نسل جوان به جای علایق نسل قدیمی اغلب انگیزه اصلی اقامت مشترک است. برخلاف جوامع غربی، کشورهای آسیای شرقی مانند تایوان،

سنت‌های فرهنگی باورهای کنفوسیوس، تائوئیست و بودا را با تاکید شدید بر جمع‌گرایی، علائق خانوادگی و ارزش فرزند به ارث برده‌اند (کرول^{۲۰}، ۲۰۰۶).

با توجه به مبانی نظری مذکور و پیشینه پژوهش، فرض ما بر این است که پیوندهای خانوادگی بر نگرش نسبت به زنان، تمایل به نوآوری؛ اخلاق عمومی؛ فرزندآوری و سبب خانواده؛ ترتیبات زندگی تاثیر معناداری دارد. همچنین تاثیر متغیرهای اقتصادی اجتماعی (جنسیت، وضعیت تاهل، سن، تحصیلات، درآمد خانوار) و دینداری نیز بر متغیرهای وابسته تحقیق مفروض است.

روش

این مطالعه توصیفی تحلیلی بوده و روش تحلیل ثانویه^{۲۱} به کار گرفته شده است. تحلیل ثانویه، شامل استفاده از داده‌های جمع‌آوری شده توسط سایر محققان است که معمولاً با هدف متفاوتی انجام می‌شود و یکی از فنونی است که به‌طور گسترده در تحقیقات علوم اجتماعی استفاده می‌شود. روش تحلیل ثانویه امکان تکرار را فراهم می‌کند و یافته‌های تحقیق در صورتی که در مطالعات مختلف ظاهر شوند، اعتبار پیدا می‌کنند (جانستون^{۲۲}، ۲۰۱۴). در این مقاله از داده‌های پیمایش ملی انجام شده برگرفته از پروژه ارزش‌های جهانی استفاده شده است. نمونه‌گیری از کل کشور انجام شده و ۱۴۹۹ نمونه از تمامی استان‌ها (به استثنای کهگیلویه و بویر احمد) حضور دارند. توزیع جنسیت، سن، منطقه شهری و روستایی و توزیع جمعیت در استان‌ها در ایران و در نمونه تقریباً یکسان بوده و بنابراین می‌توان گفت که نمونه تحقیق نمایای جامعه ایرانی می‌باشد و یافته‌های تحقیق قابل تعمیم به کل جامعه ایرانی خواهد بود. در این پژوهش از اعتبار سازه^{۲۳} و برای پایایی گویه‌های پرسشنامه نیز از آلفای کرونباخ استفاده شده است. نرم‌افزار SPSS در توصیف داده‌ها و آزمون‌های آماری خی‌دو، کندال، و رگرسیون لجستیک به کار گرفته شده است تا مشخص شود، متغیر مستقل پیوندهای خانوادگی، به چه میزان توان تبیین متغیرهای وابسته پژوهش را داراست. تعاریف متغیرهای تحقیق که از پروژه ارزش‌های جهانی گرفته شده است، به قرار زیر است:

پیوندهای خانوادگی: برگرفته از مطالعات دانیل و گیز (۲۰۱۶)، آلسینا و همکاران (۲۰۱۳)، برتراند و اسکوار (۲۰۰۶) با چهار گویه میزان اهمیتی که فرد برای خانواده قائل هست، یکی از اهداف اصلی من در زندگی این است که باعث افتخار پدر و مادرم شوم، به چه میزان موافق هستید که وظیفه نگهداری و مراقبت طولانی مدت از والدین بر عهده فرزندان بزرگسال است؟ طلاق هرگز قابل پذیرش نیست، سنجیده شده است. این ۴ گویه در تحلیل عاملی در یک عامل قرار گرفته و مولفه اصلی پیوندهای خانوادگی نیز استخراج شده است.

نگرش نسبت به زنان: نگرش‌های جنسیتی با ۶ گویه سنجیده شده است. زمانی که فرصت‌های شغلی محدود است، مردان باید نسبت به زنان حق بیشتری برای به دست آوردن شغل داشته باشند؛ وقتی مادر برای دریافت دستمزد، کار می‌کند، بچه‌هایش اذیت می‌شوند؛ به‌طور کلی مردان نسبت به زنان مقامات سیاسی بهتری می‌شوند؛ تحصیلات دانشگاهی برای یک پسر مهمتر است تا برای یک دختر؛ به‌طور کلی مردان نسبت به زنان مدیران بهتری هستند؛ خانه‌دار بودن یک زن، به اندازه‌ی داشتن یک شغل با درآمد، برای او رضایت‌بخش است با ارزش ۱ کاملاً موافق تا ۵ کاملاً مخالف. دیگر متغیرها در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک با استفاده از نقطه برش (دو بخش مساوی) به متغیر اسمی دو وجهی تبدیل شده‌اند.

تمایل به نوآوری: در جوامع با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر، نقش والدین پرورش اطاعت است. بانفیلد (۱۹۵۸) معتقد است که چنین محیط فرهنگی، باعث کاهش ابتکار و همکاری فردی در یک گروه می‌شود و می‌تواند به رشد و توسعه آسیب برساند. تمایل به نوآوری با دو پرسش آیا کودکان باید به یادگیری فرمان‌برداری و حرف‌شنوی در منزل تشویق شوند؟ و معکوس اطاعت در گویه لزوم یادگیری استقلال برای کودکان سنجیده شده است.

فرزندآوری و سایز خانوار: تعداد فرزندان، با گویه چند فرزند دارید؟ و سایز خانوار با گویه با در نظر گرفتن خودتان چند نفر در خانوار زندگی می‌کنند؟ سنجیده شده است. این دو متغیر نیز به دو متغیر دو وجهی با استفاده از نقطه برش (دو بخش مساوی) تبدیل شده‌اند.

ترتیبات زندگی: ایده اصلی آلسینا و همکاران (۲۰۱۳) این است که در فرهنگ‌هایی با روابط خانوادگی قوی، دور شدن از خانه پرهزینه است. بنابراین افرادی که دارای روابط خانوادگی قوی هستند، از حرکت اجتناب می‌کنند، حتی اگر مقررات سخت‌گیرانه اشتغال به وجود آید و درآمد کمتر باشد. در این تحقیق با توجه به اینکه سؤالات تمایل به مهاجرت وجود نداشت، از ترتیبات زندگی استفاده شد. گویه آیا شما با والدین خود و یا با والدین همسران زندگی می‌کنید؟ خیر با ارزش ۱، بله با والدین خود با ارزش ۲، بله با والدین همسر با ارزش ۳، و بله با والدین خودم و والدین همسر با ارزش ۴. این متغیر در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک به متغیر اسمی دو وجهی تبدیل شده است.

اخلاق عمومی: با سؤال به نظر شما کارهای ذکر شده به چه میزان قابل پذیرش است؟ و با ۸ گویه درخواست کردن کمک‌های دولتی که به شما تعلق نمی‌گیرد، نپرداختن کرایه حمل و نقل عمومی، دزدی و سرقت، تقلب در پرداخت مالیات اگر فرصتش باشد، گرفتن رشوه در حین انجام وظایف، همجنس‌گرایی، سقط جنین، رابطه جنسی قبل از ازدواج با هرگز قابل پذیرش نیست با ارزش ۱ تا ۱۰، سنجیده شده است. این متغیرها در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک با استفاده از نقطه برش (دو بخش مساوی) به متغیر اسمی دو وجهی تبدیل شده است.

دینداری: اعتقادات دینی مشتمل بر اعتقاد به خدا، زندگی پس از مرگ، جهنم و بهشت، مناسک دینی با سؤال تا چه میزان نماز و دعا می‌خوانید؟ و سؤال خود را چگونه توصیف می‌کنید؟ یک فرد مذهبی، یک فرد غیرمذهبی، یک فرد بی‌دین. این متغیرها با هم ترکیب شده و متغیر فاصله‌ای دینداری ساخته شده است. وضعیت تاهل: وضعیت تاهل با یک گویه و با پاسخ‌های متاهل، زندگی مشترک بدون ازدواج، مطلقه، زندگی جدا از هم، بیوه و مجرد هرگز ازدواج نکرده سنجیده شده است. این متغیر در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک به متغیر اسمی دو وجهی تبدیل شده است.

تحصیلات: با یک گویه، بالاترین سطح تحصیلی فرد پاسخگو، پرسیده شده است. پاسخگویان در ۸ رده تحصیلی بی‌سواد، تا پایان ابتدایی، تا پایان راهنمایی، تا پیش از دیپلم، دیپلم و پیش‌دانشگاهی، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا به این سؤال پاسخ داده‌اند. این متغیر در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک به سه دسته تحصیلات متوسطه و پایین‌تر، دیپلم و پیش‌دانشگاهی و دانشگاهی طبقه‌بندی شده است.

وضعیت اشتغال: با یک گویه آیا شما در حال حاضر شاغل هستید و یا خیر؟ با پاسخ بله شاغل تمام وقت^{۲۴}، شاغل پاره وقت^{۲۵}، خوداشتغال، غیرشاغل بازنشسته، غیرشاغل خانه‌دار، محصل و یا دانشجو، بیکار، سایر سنجیده شده است. در تحلیل آماری و در رگرسیون لجستیک، متغیر اشتغال به دو بخش شاغل (شاغل تمام وقت، شاغل پاره وقت و خوداشتغال) و غیرشاغل (بازنشسته، خانه‌دار، محصل و یا دانشجو، بیکار) طبقه‌بندی شده است. موقعیت اقتصادی: درآمد خانوار با یک پرسش خانواده شما در کدامیک از گروه‌های درآمدی قرار دارد؟ سنجیده شده است. در آزمون دو متغیره این متغیرها به سه دسته بالا، متوسط و پایین طبقه بندی شده و در رگرسیون لجستیک متغیر درآمد با استفاده از نقطه برش به متغیر اسمی دو وجهی تبدیل شده است. قومیت: با یک گویه قومیت شما چیست؟ و با پاسخ‌های فارس با ارزش، ترک / آذری، کرد، عرب، بلوچ، لر، گیلک /مازندرانی /شمالی و سایر سنجیده شده است. دین و مذهب: با یک گویه شما خود را متعلق به چه دین و مذهبی می‌دانید؟ و با پاسخ‌های بی‌دین، مسلمان سنی، مسلمان شیعه، مسلمان سایر، یهودی، مسیحی، زرتشتی، و سایر سنجیده شده است.

یافته‌ها

۵۱/۱ درصد از پاسخگویان مرد و ۴۸/۹ درصد زن بوده و ۶۱/۴ درصد از پاسخگویان در گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال بوده‌اند. دیپلم و پیش‌دانشگاهی بیشترین درصد را در پاسخگویان به خود اختصاص داده است. حدود ۵۵ درصد از مردان و ۲۱ درصد از زنان شاغل بوده و حدود یک‌چهارم خانه‌دار بوده‌اند. بیشترین سطح درآمدی متوسط گزارش شده است. ۶۴/۴ درصد از پاسخگویان متاهل و حدود ۳۰ درصد مجرد هستند. زندگی مشترک بدون ازدواج و زندگی زناشویی جدا از یکدیگر نیز در درصد ناچیزی گزارش شده است. حدود نیمی از پاسخگویان، فارس و حدود یک‌پنجم ترک بوده‌اند. ۹۷/۳ درصد از افراد نمونه مسلمانان بوده و کمتر از ۳ درصد، خود را بی‌دین، مسلمانان سایر مذاهب و مسیحی معرفی کرده‌اند. چنانکه گفته شد جهت تعیین میزان اعتبار سازه از تحلیل عاملی استفاده کردیم. بر این اساس ۴ گویه‌ی پیوندهای خانوادگی در تحلیل عاملی اکتشافی وارد شدند و یک عامل به شرح زیر استخراج شد. بر اساس نتیجه آزمون KMO که مقدار آن برابر با ۰/۵۴۹ می‌باشد داده‌های تحقیق قابل تقلیل به یک عامل زیربنایی و بنیادی است. چرخش واریماکس انجام شد. جدول ۱ قرارگیری گویه‌ها بر عامل و ضرایب تحلیل عاملی و مقدار KMO^{۲۶} و آزمون کرویت بارلت^{۲۷} متغیر پیوندهای خانوادگی را نشان می‌دهد.

جدول ۱: ضرایب تحلیل عاملی متغیر پیوندهای خانوادگی و مقدار KMO و آزمون بارلت

ردیف	گویه	عامل
۱	خانواده به چه میزان در زندگی شما اهمیت دارد؟	۰/۴۰۳
۲	یکی از اهداف اصلی من در زندگی این است که باعث افتخار پدر و مادرم شوم.	۰/۴۸۹
۳	وظیفه نگهداری و مراقبت طولانی از والدین بر عهده فرزندان بزرگسال است.	۰/۶۴۰
۴	از دید شما طلاق به چه میزان پسندیده است؟	۰/۱۶۳۸
KMO = ۰/۵۴۹ آزمون کرویت بارلت = ۴۹/۵۸۸ درجه آزادی = ۶ P مقدار = ۰/۰۰۰		

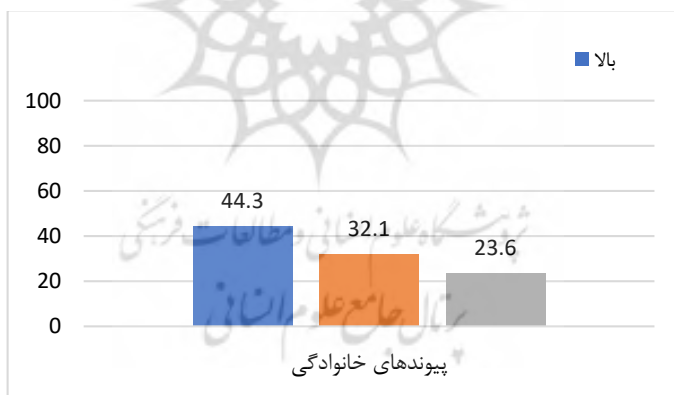
برای رسیدن به متغیری که بتواند نشان‌دهنده جامع‌تری از گویه‌های پیوند خانوادگی باشد، ماتریس همبستگی میان متغیرها و گویه‌ها در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: همبستگی میان گویه‌ها و متغیرهای مرتبط با پیوندهای خانوادگی

مؤلفه اصلی	ترکیب گویه‌ها					متغیر
*۰/۴۰۳	*۰/۲۰۴	*۰/۰۷۶	۰/۰۴۴	۰/۰۲۳	۱	میزان اهمیت خانواده در زندگی شما
*۰/۴۸۹	*۰/۳۴۳	*۰/۰۶۲	*۰/۰۹۰	۱	۰/۰۲۳	باعث افتخار بودن برای پدر و مادر به‌عنوان یکی از اهداف اصلی
*۰/۶۴۰	*۰/۷۷۴	*۰/۱۲۲	۱	*۰/۰۹۰	۰/۰۴۴	وظیفه نگهداری طولانی از والدین بر عهده فرزندان بزرگسال
*۰/۶۳۸	*۰/۶۶۰	۱	*۰/۱۲۲	*۰/۰۶۲	*۰/۰۷۶	از دید شما طلاق به چه میزان پسندیده است؟
*۰/۹۵۸	۱	*۰/۶۶۰	*۰/۷۷۴	*۰/۳۴۳	*۰/۲۰۴	ترکیب گویه‌ها
۱	*۰/۹۵۸	*۰/۶۳۸	*۰/۶۴۰	*۰/۴۸۹	*۰/۴۰۳	مؤلفه اصلی

از آنجا که بیشترین همبستگی در مؤلفه اصلی با دیگر متغیرها مشاهده می‌شود، بنابراین در تحلیل آماری مؤلفه اصلی به‌عنوان متغیر مستقل پیوندهای خانوادگی در نظر گرفته شده است. در آزمون‌های دومتغیره، مؤلفه اصلی با نقطه برش (سه بخش مساوی) به سه بخش پیوندهای خانوادگی بالا، متوسط و پایین طبقه‌بندی شده است. نمودار ۱ توصیف این متغیر را نشان داده است. چنانکه می‌بینیم بر این اساس، ۴۴/۳ درصد از پاسخگویان پیوندهای خانوادگی در سطح بالا، ۳۲/۱ درصد از ایشان پیوندهای خانوادگی در سطح متوسط و ۲۳/۶ درصد از ایشان پیوندهای خانوادگی در سطح پایین را گزارش کرده‌اند.

نمودار ۱: توزیع درصدی نمونه بر حسب مؤلفه اصلی پیوندهای خانوادگی

با توجه به اینکه متغیرهای وابسته این تحقیق عمدتاً تک‌گویه‌ای بوده، با استفاده از نقطه برش به متغیر اسمی دوجوهی (دو بخش مساوی) تبدیل شده‌اند. در تحلیل‌ها متغیرهای اقتصادی اجتماعی جنسیت، سن، تحصیلات، درآمد خانوار، وضعیت تاهل کنترل می‌شود. با توجه به پیشینه تحقیق و تاثیر معنادار دینداری بر پیوندهای خانوادگی^{۲۸} در این تحقیق، دینداری نیز کنترل شده است. در تحلیل هر یک از متغیرهای وابسته سه مدل داریم. در مدل ۱ تاثیر پیوندهای خانوادگی بر متغیرهای وابسته، در مدل ۲ تاثیر متغیرهای اجتماعی و دینداری بر متغیرهای وابسته، و در مدل ۳ با کنترل متغیرهای اقتصادی اجتماعی و دینداری، تاثیر پیوندهای

خانوادگی بر متغیرهای وابسته نشان داده شده است. جدول ۳ عوامل موثر بر نگرش‌های جنسیتی و تمایل به نوآوری را با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی نشان داده است.

جدول ۳: عوامل موثر بر نگرش‌های جنسیتی و تمایل به نوآوری با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی

لزوم یادگیری فرمان‌برداری در کودکان			لزوم یادگیری استقلال در کودکان			نگرش‌های جنسیتی			متغیرها	طبقه
مدل ۱	مدل ۲	مدل ۳	مدل ۱	مدل ۲	مدل ۳	مدل ۱	مدل ۲	مدل ۳		
نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	
۰/۸۵۴	۰/۸۱۸		۰/۸۲۰	۰/۸۲۳		۰/۵۱۱	۰/۴۹۹			مرد
۰/۹۰۹	۰/۸۸۹		۱/۰۱۸	۱/۰۰۲۱		۰/۷۱۰	۰/۶۹۷			متاهل
۰/۵۹۵	۰/۵۳۶		۰/۶۱۸	۰/۶۲۴		۰/۵۰۳	۰/۴۶۶			متوسطه و پایین‌تر
۰/۸۴۵	۰/۸۲۵		۰/۸۰۸	۰/۸۱۰		۰/۶۴۳	۰/۶۳۴			دیپلم و پیش‌دانشگاهی
۰/۹۴۲	۰/۸۸۸		۱/۱۳۶	۱/۱۴۱		۰/۸۱۶	۰/۷۸۷			پایین
۰/۹۴۲	۰/۹۰۴		۰/۹۲۶	۰/۹۲۹		۰/۹۰۲	۰/۸۷۵			متوسط
۰/۹۹۸	۰/۹۹۸		۱/۰۰۷	۱/۰۰۷		۱/۰۰۱	۱/۰۰۱			سن
۰/۷۴۸	۰/۸۷۵		۱/۲۴۰	۰/۲۲۴		۰/۴۵۵	۰/۶۱۳			دینداری
۰/۱۵۱۰	۰/۱۴۸۳		۰/۹۶۹	۱/۰۳۶		۰/۳۲۳	۰/۵۱۳			پیوندهای خانوادگی
۰/۶۶۳	۰/۹۸۷	۰/۹۶۹	۰/۲۹۶	۰/۳۰۳	۰/۵۰۰	۰/۷۳۲	۰/۶۱۵	۰/۷۰۷		عرض از مبدأ
۷۳/۱۳۷	۳۳/۶۷۱	۴۲/۵۵۵	۲۰/۳۸۹	۲۰/۱۰۹	۰/۴۱۵	۱۵۶/۵۹۰	۱۳۲/۸۳۵	۵۸/۶۱۷		خی دو
۹	۸	۱	۹	۸	۱	۹	۸	۱		درجه آزادی
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۱۶	۰/۰۱۰	۰/۵۱۹	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰		P مقدار
۰/۰۶۷	۰/۰۳۱	۰/۰۳۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹	۰	۰/۱۳۶	۰/۱۱۷	۰/۰۵۲		Nagelkerke R Square

جدول فوق نتایج برازش مدل‌های رگرسیون اسمی دووجهی لجستیک با استفاده از متغیرهای پیش‌بین را بر متغیرهای وابسته نگرش‌های جنسیتی و تمایل به نوآوری نشان می‌دهد. معناداری آزمون نیکویی برازش مدل‌ها نشان می‌دهد، این مدل‌ها، قابل قبول بوده (به استثنای مدل ۱ در لزوم یادگیری استقلال در کودکان) و متغیرهای مستقل تحقیق در سطح معناداری توان تبیین متغیرهای وابسته را دارند. این مدل‌ها نشان می‌دهند، مردان، متاهلین، افراد با تحصیلات غیردانشگاهی، افراد دیندار و افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر، نگرش‌های جنسیتی سنتی‌تر دارند. افراد با تحصیلات دانشگاهی، بیشتر معتقدند که یادگیری استقلال برای کودکان لازم است. افراد با تحصیلات غیردانشگاهی و افراد با دینداری در سطح پایین‌تر، و افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر، بیشتر معتقدند که یادگیری اطاعت برای کودکان لازم است. بنابراین پیوندهای خانوادگی بر متغیرهای وابسته نگرش‌های جنسیتی و لزوم تربیت فرزندان به اطاعت و فرمانبرداری تاثیر معنادار دارد. جدول ۴ عوامل موثر بر فرزندآوری و سبب خانواده را با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی نشان داده است.

جدول ۴: عوامل موثر بر تعداد فرزندان و سبب خانواده با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی

سبب خانوار			تعداد فرزندان			متغیرها	طبقه
مدل ۱	مدل ۲	مدل ۳	مدل ۱	مدل ۲	مدل ۳		
نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت		
۱/۱۳۶	۱/۱۴۷		۰/۶۱۹	۰/۶۲۵			مرد
۰/۷۵۶	۰/۷۶۶		۰/۳۴۱	۰/۳۵۹			متاهل

سایز خانوار			تعداد فرزندان				
مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱		
۲/۸۱۷*	۲/۸۸۳*		۴/۳۰۶*	۴/۳۹۹*		متوسطه و پایین‌تر	تحصیلات (مرجع: دانشگاهی)
۱/۵۵۹*	۱/۵۶۶*		۲/۱۹۱*	۲/۱۹۶*		دیپلم و پیش‌دانشگاهی	
۱/۲۲۱	۱/۲۳۶		۱/۳۵۴	۱/۳۶۵		پایین	درآمد خانوار (مرجع: بالا)
۱/۲۱۳	۱/۲۲۳		۱/۲۸۵	۱/۲۹۵		متوسط	
۱/۰۰۳	۱/۰۰۳		۱/۱۱۰*	۱/۱۱۰*			سن
۰/۹۴۸	۰/۹۲۱		۰/۹۰۶	۰/۸۸۰			دینداری
۰/۹۲۰		۰/۸۰۹*	۰/۹۱۹		۰/۷۲۰*		پیوندهای خانوادگی
۰/۱۰۲*	۰/۱۰۷*	۰/۳۰۱*	۰/۰۰۰*	۰/۰۰۰*	۰/۳۰۰*		عرض از مبدأ
۹۱/۷۸۹	۹۰/۴۲۶	۱۰/۴۴۴	۵۷۷/۵۰۶	۵۷۶/۵۱۹	۲۳/۳۴۴	خی دو	Omnibus Tests
۹	۸	۱	۹	۸	۱	درجه آزادی	
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	مقدار P	
۰/۰۹۱	۰/۰۸۹	۰/۰۱۰	۰/۴۸۷	۰/۴۸۶	۰/۰۲۳	Nagelkerke RSquare	

جدول فوق نشان می‌دهد، در افرادی که پیوندهای خانوادگی قوی‌تر دارند، تعداد فرزندان و سایز خانوار، در سطح معناداری، بالاتر است. این تاثیر در مدل‌های ۳، با کنترل متغیرهای اقتصادی اجتماعی معناداری خود را از دست داده است. به تعبیر دیگر پیوندهای خانوادگی نسبت به متغیرهای مدل ۲ تاثیر کمتری داشته است. تعداد فرزندان در متاهلین، در افرادی که تحصیلات پیش‌دانشگاهی و پایین‌تر از دارند و در کسانی که سن بالاتری دارند، بیشتر بوده است. همچنین این جدول نشان می‌دهد، تعداد افراد خانوار در متاهلین، و در افرادی که تحصیلات پیش‌دانشگاهی و پایین‌تر دارند، بیشتر بوده است. جدول ۵ عوامل موثر بر ترتیبات زندگی و اخلاق عمومی را با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی نشان داده است.

جدول ۵: عوامل موثر بر ترتیبات زندگی و اخلاق عمومی با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک دو وجهی

اخلاق عمومی			ترتیبات زندگی				
مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱		
نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	نسبت بخت	طبقه	متغیرها
۱/۰۸۶	۱/۰۲۸		۱/۴۱۰*	۱/۴۳۶*		مرد	جنس (مرجع: زن)
۰/۶۹۲*	۰/۶۸۱*		۰/۰۴۶*	۰/۰۴۷*		متاهل	وضعیت تاهل (مرجع: سایر)
۱/۵۴۱	۱/۳۵۸*		۱/۷۶۰*	۱/۸۶۳*		متوسطه و پایین‌تر	تحصیلات (مرجع: دانشگاهی)
۱/۰۴۶	۱/۰۱۳		۰/۸۹۸	۰/۹۱۹		دیپلم و پیش‌دانشگاهی	
۰/۹۷۱	۰/۹۱۶		۰/۹۰۲	۰/۹۳۳		پایین	درآمد خانوار (مرجع: بالا)
۰/۹۰۸	۰/۸۷۳		۰/۸۸۲	۰/۹۰۶		متوسط	
۰/۹۹۴	۰/۹۹۳		۰/۸۹۶*	۰/۸۹۶*			سن
۲/۳۸۸*	۲/۶۹۳*		۱/۰۴۳	۰/۹۸۳			دینداری
۱/۵۰۴*		۱/۶۹۳*	۰/۸۴۸		۱/۱۲۹*		پیوندهای خانوادگی
۰/۱۵۱*	۰/۱۲۷*	۰/۹۳۳*	۲۴۶/۲۸۳*	۲۵۹/۴۷۳*	۰/۶۸۵*		عرض از مبدأ
۲۱۳/۹۲۵	۱۷۰/۱۶۷	۸۷/۶۹۳	۹۹۸/۹۹۸	۹۹۵/۶۳۹	۵/۳۷۹	خی دو	Omnibus Tests
۹	۸	۱	۹	۸	۱	درجه آزادی	
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۲۰	مقدار P	
۰/۱۸۰	۰/۱۴۵	۰/۰۷۶	۰/۶۶۴	۰/۶۶۲	۰/۰۰۵	Nagelkerke RSquare	

جدول فوق نتایج برازش مدل‌های رگرسیون اسمی دو وجهی لجستیک با استفاده از متغیرهای پیش‌بین را بر متغیر وابسته ترتیبات زندگی نشان می‌دهد. معناداری آزمون نیکویی برازش مدل‌ها نشان می‌دهد، این مدل‌ها قابل قبول بوده و متغیرهای مستقل تحقیق در سطح معناداری توان تبیین متغیر وابسته ترتیبات زندگی و اخلاق عمومی را دارند. افرادی که پیوندهای خانوادگی قوی‌تری دارند، بیشتر با والدین خود زندگی می‌کنند. این تاثیر در مدل ۳، و با کنترل متغیرهای اقتصادی اجتماعی معناداری خود را از دست داده است. به تعبیر دیگر پیوندهای خانوادگی نسبت به متغیرهای مدل ۲ تاثیر کمتری داشته است. این مدل‌ها نشان می‌دهند، زنان، متاهلین، افراد در سنین بالاتر، کمتر با والدین خود و یا با والدین همسر خود زندگی می‌کنند. همچنین در متاهلین، افراد دیندارتر و افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر، اخلاق عمومی، بیشتر قابل پذیرش است.

بحث و تفسیر

چنانکه در این تحقیق دیدیم کمتر از یک چهارم پاسخگویان پیوندهای خانوادگی را در سطح پایین گزارش کرده‌اند. بنابراین می‌توان گفت که پیوندهای خانوادگی در ایران در سطح بالایی وجود دارد.

همچنین دیدیم که پیوندهای خانوادگی قوی‌تر در افرادی که بیشتر به لزوم حرف‌شنوی و فرمان‌برداری در کودکان معتقد هستند، بیشتر گزارش شده است. ولیکن رابطه معکوس معنادار میان لزوم یادگیری استقلال در کودکان با پیوندهای خانوادگی مشاهده نمی‌شود و به‌طور کلی پیوندهای خانوادگی تاثیر معناداری بر لزوم یادگیری استقلال در کودکان ندارد. این یافته همزمانی عناصر سنت و مدرنیته در ایران را نشان می‌دهد. اگرچه خانواد ایرانی با پیوندهای خانوادگی قوی بر لزوم یادگیری فرمان‌برداری کودکان تاکید دارد اما همزمان مخالف با یادگیری استقلال در کودکان نیست. یافته‌های مقاله تا حدودی همراستا با مطالعات کلمن (۱۹۸۸، ۱۹۹۰) است که استدلال می‌کند روابط خانوادگی می‌تواند مانعی برای نوآوری و ایده‌های جدید باشد.

در آزمون دو متغیره پیوندهای خانوادگی با تعداد فرزندان رابطه مستقیم معنادار دارد. به‌طوری که هر چه پیوندهای خانوادگی قوی‌تر بیشتر باشد، تعداد فرزندان بیشتر است. ولیکن این رابطه در حضور متغیرهای اقتصادی اجتماعی برقرار نیست. به تعبیر دیگر تاثیر متغیرهای اقتصادی اجتماعی بر فرزندآوری بیش از متغیر پیوندهای خانوادگی است. این یافته همراستا با مطالعات آلسینا و جولیانو (۲۰۱۰، ۲۰۱۱)، لیونگه (۲۰۱۱) و مغایر با یافته‌های لیوی باسی (۲۰۰۱) و دالازوانا (۲۰۰۱) می‌باشد که خانواده بیش از حد را مطرح کرده‌اند. پیوندهای خانوادگی با تعداد افراد خانوار رابطه مستقیم معنادار داشته است. و لیکن این رابطه در حضور متغیرهای اقتصادی اجتماعی و دینداری برقرار نیست. به تعبیر دیگر تاثیر متغیرهای اقتصادی اجتماعی بر سائز خانوار، بیش از متغیر پیوندهای خانوادگی است. این یافته همراستا با مطالعات آلسینا و جولیانو (۲۰۱۰)، دورانتون و همکاران (۲۰۰۹) بوده است.

پیوندهای خانوادگی با ترتیبات زندگی رابطه مستقیم معنادار دارد. افرادی که پیوندهای خانوادگی ضعیف‌تر دارند، کمتر با والدین خود و یا با والدین همسر زندگی می‌کنند. این یافته همراستا با مطالعات تاد (۱۹۸۵) و (۱۹۹۰)، دورانتون و همکاران (۲۰۰۹)، ره (۱۹۹۸)، چانگ (۲۰۱۲) بوده است. پیوندهای خانوادگی با اخلاق عمومی رابطه مستقیم معنادار دارد. برای متاهلین، افراد دیندارتر و افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر، اخلاق عمومی بیشتر قابل پذیرش است. این یافته همراستا با مطالعات گریف و تابلینی^{۲۹} (۲۰۱۲) لیونگه (۲۰۱۱)

بوده است. لیونگه (۲۰۱۱) رابطه مثبتی بین پیوندهای خانوادگی و فضایل مدنی برقرار نموده که با عدم تأیید تقلب در مالیات و مزایا، فساد، و طیفی از ابعاد دیگر بهره‌کشی از دیگران برای منافع شخصی مشخص می‌شود. او نتیجه گرفته که پیوندهای خانوادگی مکملی برای سرمایه اجتماعی است. لیونگه نشان داده که افراد در شبکه‌های خانوادگی قوی به‌طور قابل ملاحظه‌ای با تقلب در مالیات و مزایا، فساد، و طیف وسیعی از فعالیت‌هایی که شامل منافع شخصی به ضرر افراد دیگر است، مخالفت می‌کنند. او در ادامه نشان داده که افرادی با فضایل مدنی ضعیف‌تر به احتمال زیاد از نظر سیاسی فعال هستند. کسانی که کمتر مخالف استعمار دیگران برای منافع خصوصی هستند، بیشتر از کسانی که دارای فضایل مدنی قوی‌تر هستند، به تظاهرات می‌پیوندند یا تحریم می‌کنند. ممکن است کسانی که از نظر سیاسی فعال هستند برای منافع شخصی شرکت کنند، که کمتر مورد تأیید افراد دارای فضایل مدنی قوی است و در نتیجه برای آنها هزینه بیشتری دارد. او استدلال کرده که افراد با پیوندهای خانوادگی قوی‌تر فکر می‌کنند مهم‌تر است که کودکان یاد بگیرند به دیگران احترام بگذارند. این یک مکانیسم انتقال بین نسلی برای فضایل مدنی فراهم می‌کند، که ممکن است حضور فضایل مدنی را در شبکه‌های خانوادگی فشرده‌تر توضیح دهد. نتایج او از این ایده حمایت می‌کند که گروه‌های با پیوندهای قوی‌تر، مانند خانواده‌ها، می‌توانند عاداتی را ترویج کنند که ممکن است برای موفقیت جامعه مهم باشد. باید در نظر داشت که پیوندهای قوی خانوادگی در ایران نیز می‌تواند جایگزینی برای سرمایه اجتماعی باشد.

لازم است به برنامه‌ریزان اجتماعی و عامه مردم فواید پیوندهای خانوادگی آموزش داده شود. در جامعه ما که با سیر فزاینده کاهش فرزندآوری، افزایش طلاق، افزایش میانگین سن ازدواج و خانواده‌های نوظهور مواجهیم، این آموزش‌ها ضروری است. تحقیقات نشان داده است که داشتن خواهر و برادر می‌تواند از کودکان در برابر خلق و خوی افسردگی محافظت کند. داشتن خواهر و برادر حمایت‌کننده به عزت نفس نوجوانان و بزرگسالان جوان کمک می‌کند. پیوندهای خواهر و برادر همچنین می‌تواند نقش مهمی در زندگی بزرگسالی افراد داشته باشد. اکثر مردم تصور می‌کنند که خواهر و برادرها در موقعیت‌های بحرانی برای آنها در دسترس هستند، حتی اگر فقط تعداد کمی از آنها در واقع حمایت می‌شوند. در مواردی که در سنین جوانی تماس و تبادل بین خواهر و برادر کاهش می‌یابد، در سال‌های میانی تثبیت می‌شود و حتی در سنین بالا کمی افزایش می‌یابد (هانتلی و فلیس^{۳۰}، ۱۹۹۰؛ باررا و گاریسون-جونز^{۳۱} ۱۹۹۲؛ کایا و لیم^{۳۲}، ۱۹۹۸؛ اریکسن و گرستل^{۳۳}، ۲۰۰۲؛ وایت^{۳۴}، ۲۰۰۱).

در این تحقیق دیدیم که متاهلین پیوندهای خانوادگی قوی‌تری را گزارش کرده‌اند. لازم است ازدواج ترویج شود، طلاق نپوشیده شود و بر کیفیت زندگی ناشویی تأکید گردد. ازدواج منبع مهمی از حمایت اجتماعی و عاطفی است (هاوس، لندیس و امبرسون^{۳۵}، ۱۹۸۷). این یک واقعیت کاملاً ثابت شده است که افراد متاهل نسبت به افراد غیر متاهل از مزیت رفاهی برخوردار هستند (دینر و همکاران، ۲۰۰۰؛ شاپیرو و کیز^{۳۶}، ۲۰۰۸؛ راس و همکاران، ۱۹۹۰). افراد متاهل سطوح پایین‌تری از افسردگی، اضطراب و سایر اشکال پریشانی روانی را تجربه می‌کنند (راس و میرووسکی ۱۹۹۹؛ رابینز و ریجر^{۳۷}، ۱۹۹۱؛ استولزبرگ و ویت^{۳۸}، ۲۰۰۵؛ هیوز و ویت^{۳۹}، ۲۰۰۹). مطالعات طولی تأیید می‌کند که ازدواج سلامت روانی افراد را بهبود می‌بخشد (سیمون^{۴۰}، ۲۰۰۲؛ هورویتز، وایت و هاوول وایت^{۴۱}، ۱۹۹۶). افراد متاهل از یکدیگر حمایت عاطفی و مالی می‌کنند. هیوز و گوو^{۴۲} (۱۹۸۱) نشان دادند تفاوت در رفاه بین افراد متاهل و افراد غیر متاهل بسیار بیشتر از تفاوت بین افرادی است

که تنها زندگی می‌کنند و افرادی که با بزرگسالان دیگر زندگی می‌کنند. طلاق به شدت و به‌طور منفی با رفاه افراد مرتبط خواهد بود، نه تنها به این دلیل که افراد دوباره مجرد می‌شوند، بلکه به این دلیل که دسترسی به روابط محرمانه نزدیک را کاهش می‌دهد و ناراحتی روانی را به همراه دارد (کرنی^{۴۳} و همکاران، ۲۰۰۳؛ سوینی و هرویتز^{۴۴}، ۲۰۰۱؛ اسبارا و امری^{۴۵}، ۲۰۰۵؛ بوکر، فارلی و بیلی^{۴۶}، ۲۰۰۶؛ کوپر^{۴۷} و همکاران، ۲۰۰۸).

پژوهش در خصوص سنجش شاخص‌های پیوندهای خانوادگی نیاز به مطالعات کمی و کیفی دارد. بررسی نسلی و جنسیتی پیوندهای خانوادگی و مطالعات عمیق و طولی کمی و کیفی در تاثیر پیوندهای خانوادگی بر مولفه‌های مرتبط با حوزه خانواده پیشنهاد می‌شود. مطالعات انجام شده بر روی افراد، تغییرات قابل توجهی را در داخل یک کشور نشان می‌دهد. کشورها دارای خرده فرهنگ‌های منطقه‌ای، قومی یا دیگر هستند. با این وجود، هنگام مقایسه فرهنگ‌های ملی، تفاوت‌های بزرگ یا کوچک بین افراد یک فرهنگ مهم نیست، زیرا آنها در اصل ارزش‌های یکسانی دارند. اما وجود خرده فرهنگ‌ها می‌تواند استدلال مهمی در برابر چرایی استفاده از کشورها به‌عنوان واحد تحلیل باشد. بنابراین مقایسه استانی و قومی پیوندهای خانوادگی و تاثیر آن بر ابعاد اجتماعی اقتصادی پیشنهاد می‌شود.

پی‌نوشت‌ها

1. Durkheim
2. Daniele and Geys
3. Livi Bacci
4. Reher
5. Del Boca
6. Sgritta
7. Palomba
8. North
9. Base Line
10. Akerlof and Kranton
11. Gorodnichenko and Roland
12. Spolaore and Wacziarg
13. Life Course
14. Thomas and Znaniecki
15. Elder, Johnson and Crosnoe
16. Chang
17. Manacorda and Moretti
18. Lee
19. Frankenberg
20. Croll
21. Secondary analysis
22. Johnston
23. Construct Validity
24. ۳۰ ساعت در هفته و یا بیشتر
25. کمتر از ۳۰ ساعت کار در هفته
26. Keisr- Meyer-Oklin Measure of-sampling adequacy
27. aa eeettss eoo f shheei iii yy
28. ۱۱۰/۵۸۸ , Sig = ۰/۰۰۰ = خی دو
29. Greif and Tabellini
30. Huntley and Phelps
31. Barrera and Garrison-Jones
32. Caya. and Liem
33. Eriksen and Gerstel
34. White
35. House, Landis and Umberson
36. Shapiro and Keyes
37. Robins and Regier
38. Stolzenberg and Waite
39. Hughes and Waite
40. Simon
41. Horwitz, White and Howell-White
42. Hughes and Gove
43. Cairney
44. Sweeney and Horwitz
45. Sbarra and Emery
46. Bokker, Farley and Bailey
47. Cooper

- Acemoglu, D., Johnson, S., & Robinson, J. A. (2001). The colonial origins of comparative development: An empirical investigation: Reply. *American Economic Review*, 91 (5), 1369-1401.
- Akerlof, G. A., & Kranton, R. E. (2010). Identity economics. In *Identity Economics*: Princeton University Press.
- Alesina, A. & P. Giuliano (2011). Family Ties and Political Participation, *Journal of the European Economic Association*, 9(5), 817-839.
- Alesina, A., Giuliano, P. (2010). The power of the family. *J Econ Growth* 15, 93–125.
- Alesina, A., Giuliano, P., & Nunn, N. (2013). On the origins of gender roles: Women and the plough. *The quarterly journal of economics*, 128(2), 469-530.
- Antecol, H. (2000). An examination of cross-country differences in the gender gap in labor force participation rates. *Labour Economics*, 7(4), 409-426.
- Banfield, E. C. (1958). *The Moral Basis of a Backward Society*, New York: The Free Press
- Barrera, M.J. & Garrison-Jones, C. J. (1992). Family and peer social support as specific correlates of adolescent depressive symptoms. *Journal of Abnormal Child Psychology* 20(1), 1-16.
- Bertrand, M., & Schoar, A. (2006). The role of family in family firms. *Journal of economic perspectives*, 20(2), 73-96.
- Bokker, L.P., Farley, R.C., & Bailey, W. (2006). The relationship between custodial status and emotional well-being among recently divorced fathers. *Journal of Divorce and Remarriage*, 44(3-4), 83-97.
- Cairney, J., Boyle, M., Offord, D.R., & Racine, Y. (2003). Stress, social support and depression in single and married mothers. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 38(8), 442-449.
- Caya, M.L. & Liem, J.H. (1998). The role of sibling support in high-conflict families. *American Journal of Orthopsychiatry* 68(2), 327-333.
- Chang, W. C. (2013). Family ties, living arrangement, and marital satisfaction. *Journal of Happiness Studies*, 14(1), 215-233.
- Coleman, J. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital, *American Journal of Sociology*, 94, 95-121.
- Coleman, J. S. (1990). *Foundations of Social Theory*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Cooper, C., Bebbington, P.E., Meltzer, H., Bhugra, D., Brugha, T., Jenkins, R., Farrell, M., & King, M. (2008). Depression and common mental disorders in lone parents: Results of the 2000 national psychiatric morbidity survey. *Psychological Medicine* 38(3), 335-342.
- Croll, E. J. (2006). The intergenerational contract in the changing Asian family. *Oxford Development Studies*, 34(4), 473–491.
- Dalla Zuanna, G., & Micheli, G. A. (Eds.). (2004). *Strong family and low fertility: a paradox? new perspectives in interpreting contemporary family and reproductive behaviour* (Vol. 14): Springer Science and Business Media.
- Daniele, G., & Geys, B. (2016). Family ties and socio-economic outcomes in high vs low income countries. *The Journal of Development Studies*, 52(6), 813-823.
- Del Boca, D. (2002). The effect of child care and part time opportunities on participation and fertility decisions in Italy. *Journal of population economics*, 15(3), 549-573.
- Diener, E., Gohm, C.L., Suh, E., & Oishi, S. (2000). Similarity of the relations between marital status and subjective well-being across cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 31(4), 419-436.

- Durantón, G., Rodríguez-Pose, A., & Sandall, R. (2009). Family types and the persistence of regional disparities in Europe. *Economic geography*, 85(1), 23-47.
- Durkheim, E. (1951). *Suicide: a study in sociology* [1897]. Translated by JA Spaulding and G. Simpson (Glencoe, Illinois: The Free Press, 1951).
- Elder, G. H., Johnson, M. K., & Crosnoe, R. (2003). *The emergence and development of life course theory*. In Handbook of the life course (pp. 3-19). Springer, Boston, MA.
- Eriksen, S. & Gerstel, N. (2002). A labor of love or labor itself: Care work among adult brothers and sisters. *Journal of Family Issues* 23(7), 836-856.
- Fernaández, R., & Fogli, A. (2006). Fertility: The role of culture and family experience. *Journal of the European Economic Association*, 4(2-3), 552-561.
- Fernandez, R. & A. Fogli (2009). Culture: An empirical Investigation of Beliefs, Work and Fertility, *American Economic Journal: Macroeconomics*, 1(1), 146-177.
- Ferrera, M. (1996). The Southern Model of Welfare in Social Europe, *Journal of the European Social Policy*, 1, 17-37.
- Frankenberg, E., Chan, A., & Ofstedal, M. B. (2002). Stability and change in living arrangements in Indonesia, Singapore, and Taiwan, 1993-99, *Population Studies*, 56, 201-213.
- Galasso, V., & Profeta, P. (2018). When the state mirrors the family: the design of pension systems. *Journal of the European Economic Association*, 16(6), 1712-1763.
- Giuliano, P. (2007). Living Arrangements in Western Europe: Does Cultural Origin Matter? , *Journal of the European Economic Association*, 5(5), 927-952.
- Global Values Project (2019). [Persian]
- Gorodnichenko, Y. & Roland, G. (2017). Culture, institutions, and the wealth of nations. *Review of Economics and Statistics*, 99(3), 402-416.
- Greif, A. & G. Tabellini (2012). The Clan and the City: Sustaining Cooperation in China and Growth, *Journal of Economic Growth*, 9, 271-304.
- Guiso, L., P. Sapienza & L. Zingales (2006). Does Culture Affect Economic Outcomes?, *Journal of Economic Perspectives*, 20(2), 23-48.
- Horwitz, A.V., White, H.R., & Howell-White, S. (1996). Becoming married and mental health: A longitudinal study of a cohort of young adults. *Journal of Marriage and Family* 58(4), 895-907.
- House, J.S., Landis, K.R., & Umberson, D. (1988). Social relationships and health. *Science*, 241(4865), 540-545.
- Hughes, M. & Gove, W. (1981). Living alone, social integration and mental health, *American Journal of Sociology*, 87(1), 48-74.
- Hughes, M.E. & Waite, L.J. (2009). Marital biography and health at mid-life. *Journal of Health and Social Behavior*, 50(3), 344-358.
- Huntley, D.K. and Phelps, R.E. (1990). Depression and social contacts of children from one-parent families. *Journal of Community Psychology*, 18(1), 66-72.
- Hwang, K. K. (1999). Filial piety and loyalty: Two types of social identification in confucianism. *Asian Journal of Social Psychology*, 2, 163-183.
- Johnston, M. P. (2014). Secondary Data Analysis: A Method of which the Time Has Come, *Qualitative and Quantitative Methods in Libraries (QQML)* 3, 619-626.
- Lee, W. K. m. (2004). Living arrangements and informal support for the elderly: Alteration to intergenerational relationships in Hong Kong, *Journal of Intergenerational Relationships*, 2(2), 27-49.
- Lee, Y.-J., Parish, W. L., & Willis, R. J. (1994). Sons, daughters, and intergenerational support in Taiwan, *American Journal of Sociology*, 99(4), 1010-1041.
- Livi Bacci, M. (2001). Too few children and too much family, *Daedalus*, 130(3), 139-155.

- Ljunge, M. (2011). Civic Virtues, Family Ties, and Political Participation. In *Lisbon meeting on institutions and political economy*, 1-20.
- Manacorda, M., & Moretti, E. (2006). Why do most Italian youths live with their parents? Intergenerational transfers and household structure. *Journal of the European Economic Association*, 4(4), 800-829.
- North, D. C. (1981). *Structure and change in economic history*. Norton.
- Palomba, R. (2001). Postponement in family formation in Italy, within the Southern European Perspectives, 20 (2), 73-96.
- Reher, D.S. (1998). Family ties in Western Europe: Persistent contrasts. *Population and Development Review* 24(2), 203-234.
- Robins, L., & Regier, D. (1991). *Psychiatric disorders in America: The epidemiological catchment area study*. New York: Free Press.
- Ross, C.E. & Mirowsky, J. (1999). Parental divorce, life-course disruption, and adult depression. *Journal of Marriage and Family*, 61(4), 1034-1045.
- Ross, C.E., Mirowsky, J., and Goldsteen, K. (1990). The impact of the family on health: The decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 52(4), 1059-1078.
- Sbarra, D.A. & Emery, R.E. (2005). Coparenting conflict, nonacceptance, and depression among divorced adults. *American Journal of Orthopsychiatry* 75(1), 63-75.
- Sgritta, G. (2001). *Family and welfare systems in the transition to adulthood: an emblematic case study*, European Observatory paper, University of Milano Bicocca.
- Shapiro, A. & Keyes, C.L.M. (2008). Marital status and social well-being: Are the married always better off? *Social Indicators Research* 88(2), 329-346.
- Simon, R.W. (2002). Revisiting the relationship among gender, marital status, and mental health. *American Journal of Sociology*, 107(4), 1065-1096.
- Spolaore, E., & Wacziarg, R. (2009). The diffusion of development, *The Quarterly journal of economics*, 124(2), 469-529.
- Stolzenberg, R.M., & Waite, L.J. (2005). Effects of marriage, divorce and widowhood on health. In: Bianchi, S.M., Casper, L.M., and King, R.B. (eds.), *Work, family, health and well-being*. NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.: 36-77.
- Sweeney, M.M. & Horwitz, A.V. (2001). Infidelity, initiation, and the emotional climate of divorce: Are there implications for mental health? *Journal of Health and Social Behavior*, 42(3), 295-309.
- Tabellini, G. (2008). The Scope of Cooperation: Values and Incentives, *Quarterly Journal of Economics*, 123 (3), 905-950.
- Tabellini, G. (2010), Culture and Institutions: Economic Development in the Regions of Europe, *Journal of the European Economic Association*, 8 (4), 677-716.
- Todd, E. (1990). *L'invention de L'Europe*, Paris: Seuil.
- Tsai, Y. -M., & Yi, C. -C. (1997). Persistence and change of the Chinese family value: The Taiwanese case. In L. Chang, Y. Lu, F. Wang (Eds.), *Taiwanese society in the 1990s*. Research Series No. 2 of the Taiwan Social Change Survey, Taipei, Academia Sinica.
- Umberson, D. (1987). Family status and health behaviors: Social control as a dimension of social integration, *Journal of health and social behavior*, 306-319.
- Wauterickx, N., Gouwy, A., & Bracke, P. (2006). Parental divorce and depression: Long-term effects on adult children, *Journal of Divorce and Remarriage*, 45(3-4), 43-67.
- White, L.K. (2001). Sibling relationships over the life course: A panel analysis, *Journal of Marriage and Family*, 63(2), 555-568.